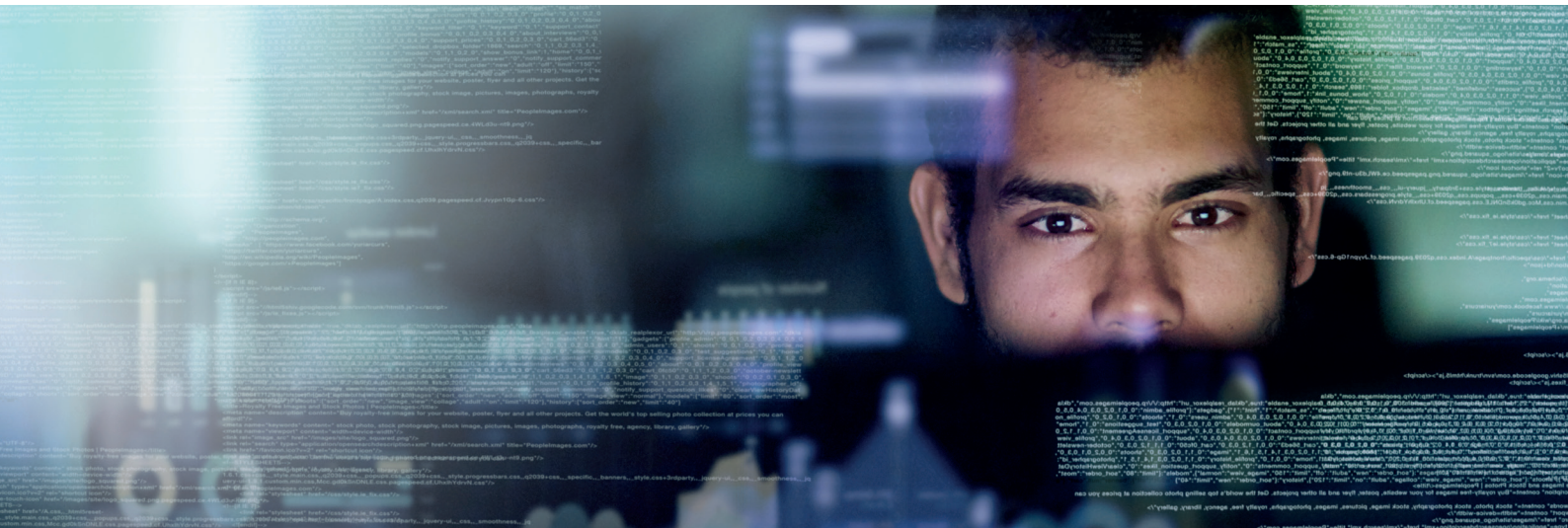

Digitalisointi

– tyhjä fraasi vai todellista liiketoimintaa?

Kirjoittanut Steen Schelle Jensen, Head of Product Management, Kamstrup

Kaukolämpöalan jatkuva kehitys tuo yhtiöille uusien mahdollisuuksien lisäksi myös uudenlaisia haasteita, jotka hankaloittavat päätöksentekoa ja lisäävät päivittäistä päätöstaakkaa. Kehitys edellyttää laajamittaista digitalisointia. Kaikki osa-alueet teknologisista ratkaisista työnkulkuun, analysointimenetelmiin ja huoltotoimintoihin on digitalisoitava kaikilta osin. Mutta onko kattava digitalisointi tuottava ratkaisu?

Kaukolämpöyhtiöissä toimintoja ja prosesseja on jo vuosikymmenten ajan hiottu niin vaistojen varassa kuin teorian pohjautuen. Tämä toimintatapa on kaukolämpöalan menestystarinan takana. Tuottojen laskiessa, kilpailun kiristytessä ja uusien säännösten myötä kaukolämpöyhtiöt pystyvät kehittämään vain säästämällä kustannuksissa ja parantamalla tehokkuuttaan nyt, kun siirrytään käyttämään 4. sukupolven kaukolämpöratkaisuja.

Useissa yhtiöissä uudistukset edellyttävät erilaisen, digitaalisen toimintatavan lisäksi ajattelutavan muutosta. Muutosvalmiit kaukolämpöyhtiöt pysyvät kehityksen etulinjassa ja hyötyvät digitalisoinnista. Niille digitalisointi ei muodostu ongelmaksi, kuten monella muulla teollisuudenalalla on nähty.

“Useissa yhtiöissä uudistukset edellyttävät erilaisen, digitaalisen toimintatavan lisäksi ajattelutavan muutosta. Muutosvalmiit kaukolämpöyhtiöt pysyvät kehityksen etulinjassa ja hyötyvät digitalisoinnista.”

Digitaalinen vallankumous tuo mukanaan muutoksen

Kaukolämmön digitalisoinnin pääasiallinen tarkoitus on parantaa toiminnan tehokkuutta ja optimoida liiketoimintaa hyödyntämällä nykikehityksen antamat mahdollisuudet. Digitaalisen kaukolämpöyhtiön toiminta perustuu jatkuvaan tiedonkeruuseen älymittareilla ja antureilla. Automaattiset mittarinluentajärjestelmät ja kehittyneet analysointityökalut hoitavat valvonnan, analysoinnin ja suunnittelun, joita tulevaisuuden digitaalisissa kaukolämpölaitoksissa tarvitaan.

Silti on tärkeää muistaa, ettei digitalisointi ole itsearvoinen tavoite. Muuten se *olisi* tosiaankin vain tyhjä fraasi. Digitalisointi käsittää paljon muutakin kuin verkkoyhteydessä olevia antureita ja laitteita. Älymittareiden tuomien kehitysharppausten ansiosta kaukolämpöyhtiöissä käytetään nyt useammin päivittyvää ja entistäkin tarkempaa tietoa. Itse data on kuitenkin jo vanha juttu. Digitalisoinnista tulee muutosvoima vasta sitten, kun sitä käytetään keinona haluttujen tulosten saavuttamiseen. Silloin digitalisointi voi siirtää kaukolämpöyhtiöt seuraavalle tasolle.

Pelkkä data ei riitä – sitä on osattava käyttää

Dataan perustuvan kehityksen mahdollisuudet koskevat koko arvoketjua energiantuotannosta sen jakeluun ja hallintaan, loppukäyttäjän palveluihin ja energiankulutukseen. Kehityksen suurin potentiaali on kuitenkin kaukolämpöyhtiöiden operatiivisten toimintojen optimoinnissa. Siinä missä yhtiöissä jouduttiin aiemmin tekemään päätöksiä oletuksiin perustuen, digitalisoiduissa yksiköissä päätöstentien perusteena on verkon kautta saatava reaaliaikainen tieto, jota voidaan hyödyntää liiketoiminnan kaikilla osa-alueilla.

“Silti on tärkeää muistaa, ettei digitalisointi ole itsearvoinen tavoite. Muuten se olisi tosiaankin vain tyhjä fraasi.”

Älymittarit säästävät käyttökustannuksia ja parantavat niin palvelun laatua kuin asiakastytyvyyttä. Sen lisäksi älymittareita käytetään etenkin jakeluverkoston lämpötilan valvontaan, hävikkien seurantaan ja vuotojen tarkkailuun. Mittareista saatavan jatkuvan datavirran avulla havaitaan myös vialliset tai väärin säädetyt muuntamot, ja kaukolämpöyhtiö ehtii ottaa yhteyttä loppuasiakkaisiin hyvissä ajoin. Datan avulla yhtiöt voivat myös tasata kysyntähuippuja ja hyödyntää olemassa olevan verkon kapasiteetin kattavammin. Toimintojen optimointi tehostuu, ja rakennusten energiatehokkuus pystytään määrittämään lämpövasteen ja säätietojen mukaan.

“Siinä missä yhtiöissä jouduttiin aiemmin tekemään päätöksiä oletuksiin perustuen, digitalisoiduissa yksiköissä päätöstentien perusteena on verkon kautta saatava reaaliaikainen tieto, jota voidaan hyödyntää liiketoiminnan kaikilla osa-alueilla.”

Kaukolämpöyhtiön ydinprosessien digitalisoinnin myötä voidaan valjastaa hyötykäyttöön aiemmin hyödyntämätön potentiaali: uusi liiketoimintamalli, jossa tuottoa saadaan uusista, kohdistetuista asiakaspalveluista. Samalla se tuo kanta-asiakkuuksia. Uudenlaisia palveluita voisivat olla mm. kulutuskäyttäytymisen ja asumismuodon mukainen neuvonta sekä joustavammat laskutusmallit, jotka perustuvat muihin tekijöihin kuin kokonaisenergiankulutukseen. Yhtiöt voisivat jopa tarjota muuntamoiden huoltopalvelut tai säätää loppukäyttäjän olohuoneen lämpötilaa.

Kaukolämpö seuraavalle tasolle

Suuresta potentiaalistaan huolimatta kaukolämmön digitalisointi ei tapahdu itsestään. Se edellyttää teknologiaratkaisujen toimittajilta, alan osaajilta ja etenkin kaukolämpöyhtiöiltä kunnianhimoa ja yhteistyötä. Uusinta tekniikkaa ja dataa on osattava hyödyntää tehokkaasti, ja ratkaisujen on oltava toimivia – kutsuttiinpa kokonaisuutta millä nimellä tahansa.

Think forward

Kamstrup A/S Suomen toimisto

Lars Sonckin kaari 12
FI-02600 Espoo
T: +358 9 25 11 220
F: +358 9 25 11 22 10
info@kamstrup.fi
kamstrup.com